

УДК 334.7

С. О. Кропельницька

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри фінансів

“ДВНЗ” Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

s.kropelnytska@ukr.net<https://www.facebook.com/svitlana.kropelnytska>

ІНСТИТУЦІЙНІ МЕРЕЖІ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІННОВАЦІЙНОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Нова парадигма регіональної політики в контексті реформ децентралізації в Україні передбачає перехід від надмірно централізованої моделі, що домінувала до останнього часу, від секторального (галузевого) підходу «згори вниз» до збалансованого партнерства між центральними органами виконавчої влади, місцевою владою, бізнесом, наукою та громадянським суспільством.

Водночас, на даному етапі більшість регіонів України зіткнулись з проблемою відсутнього або недостатнього постійно діючого інституційного забезпечення задля створення, застосування, поширення цінних знань через постійну взаємодію, стратегічні партнерства і спільне навчання. В цілому, це повинно сприяти формуванню та зміцненню середовища, в якому розвиватиметься інноваційне підприємництво, яке і є рушієм розвитку економіки, в тому числі регіональної.

Рівень розвитку інституцій у регіонах України, на жаль, традиційно є стримуючим фактором для зростання конкурентоспроможності. Середня оцінка регіонів України за складовою інституції (3,83 бала), нижча, ніж середня оцінка у світі (3,98 бала) [1]. За показником «Інституції» у Індексі глобальної конкурентоспроможності 2016-2017 Україна займає 129 позицію зі 138 країн [2].

Вирішити цю проблему у кожному регіоні, на нашу думку, можливо через створення Проектно-освітнього центру розвитку інновацій та інвестицій при наукових парках та університетах. Таку проектну пропозицію було подано Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника на конкурс проектів регіонального розвитку, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу у рамках виконання Угоди про фінансування Програми підтримки секторальної політики «Підтримка регіональної політики України» [3].

У той же час відродно зазначити, що ми намагаємось переймати кращий досвід розвинених країн світу. До прикладу, досвід Мічиганського державного університету (США) у створенні при Центрі розвитку економіки і спільноти (CCED) мережі регіональних економічних інновацій (REI Network), місією якої визначено становлення нової унікальної економічно розвинутої екосистеми у штаті Мічиган [4].

REI Network представляє собою різноманітну співпрацю окремих осіб та організацій, що існують для сприяння інноваціям в регіональних економічних екосистемах Мічигану. Мережа REI є спільнотою з понад 1000 осіб з державного та приватного секторів, які беруть участь у процесі сприяння та залучення, щоб ідентифікувати, створити та сприяти інноваціям у наукових дослідженнях, науці, технологіях та підготовці кадрів для стимулювання зростання їх економіки в регіоні. Мережа REI включає кілька категоріальних сфер, зокрема:

© Кропельницька С. О., 2017

- «Регіональний талант» – це сфера визначення інновацій, які мають потенціал для прискорення зростання в існуючих регіональних економіках, зокрема щодо інновацій у підготовці кваліфікації та розвитку робочої сили.

- «Відкрийте для себе ринок» – це сфера допомоги дослідникам, винахідникам і вченим при переході їх відкриттів до ринків товарів та послуг.

- «Інноваційна інфраструктура» – сфера підтримки економічних інновацій шляхом об'єднання підприємств з фізичною та цифровою інфраструктурою, необхідною для підтримки і розширення високорозвиненої економіки.

- «Зростання та забезпечення справедливості» – сфера забезпечення, в якій під час процесу розробки, особлива увага приділяється потребам та перспективам найбільш проблемних регіональних економічних екосистем Мічигану з метою сприяння рівноправному економічному розвитку в країні.

- «Координація Мічиганського державного університету, вища освіта та дослідження». Завдання цієї сфери – об'єднати та координувати ресурси та активи університетів та коледжів штату Мічиган, щоб вони найкращим чином допомогли Мічигану розвивати підприємницьку регіональну та місцеві економічні екосистеми, а також роботу центрів розвитку.

Такі центри розвитку покликані створити та виховати спільне середовище для підтримки інноваційного навчання у спільноті та для економічного розвитку; забезпечити тренінги та безпосередній супровід для нарощування навиків інституцій громадянського суспільства, державного сектору та приватних підприємств.

Забезпечити інноваційний регіональний розвиток інституційні мережі (центри) зможуть, якщо дотримуватимуться принципів розвитку спільнот:

- сприяти активній та представницькій участі громадян;
- залучати членів спільноти до ідентифікації проблемних питань розвитку;
- допомагати членам спільноти (громади) розуміти економічні, соціальні, політичні, екологічні, психологічні ефекти розвитку;
- використовувати місцеві активи (потенціал), підкреслюючи спільне лідерство у сприянні розвитку;
- шукати альтернативи будь-яким зусиллям, які можуть мати негативні наслідки;
- підвищення лідерських можливостей, уміння, впевненості та прагнень у процесі розвитку спільноти.

Отже, створення вище описаних мереж (центрів) сприятиме вирішенню проблеми неналежного інституційного і недостатньо кваліфікованого кадрового забезпечення з метою розв'язання більш глобального завдання – інноваційного регіонального розвитку.

Список бібліографічних посилань (References)

1. Оцінка конкурентоспроможності регіонів України. URL : http://www.feg.org.ua/uploadfiles/reports/files/4_chapter2_ukr.pdf
2. Позиція України в рейтингу країн світу за Індексом глобальної конкурентоспроможності 2016-2017. URL : <http://edclub.com.ua/analityka/pozyciya-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-1>.
3. Перелік проектів регіонального розвитку, які подані на розгляд конкурсної комісії з відбору проектів регіонального розвитку, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу. URL : <http://www.minregion.gov.ua/decentralization/http-www-minregion-gov-ua-wp-content-uploads-2017-09-zaklyuchenie-png/>.
4. EDA University Center for Regional Economic Innovation. URL : <https://reicenter.org/networks/network-overview>.

Одержано 28.11.2017